

Nabídkový
obchodního katalogu
domu

BEAVER KATALOG

a. s. MORAVSKÉ CHEMICKÉ ZÁVODY

Generální sponzor souboru operety NDM pro rok 1996

PROČ?

Domnívám se, že otázka proč je v této souvislosti víceméně řečnická. Akc. spol. Moravské chemické závody patří mezi významné výrobní podniky v ostravském regionu, a jako takový nemůže opomíjet kulturní život v našem městě. Sponzoringování kvalitní umělecké činnosti totiž patří k těm nejprestižnějším formám propagace. Osobně mne velmi těší, že ekologické výsledky nám umožňují prezentovat se právě touto formou a doufám, že naše spolupráce bude úspěšně pokračovat i v dalších divadelních sezonách.

Ing. Bořivoj Martínek, CSc.
předseda představenstva a generální ředitel

BURTON LANE - E. Y. HARBURG - FRED SAIDY

TWO RMY O HR NIE C

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ V OSTRAVĚ
SOUBOR OPERETY

Burton Lane — E. Y. Harburg — Fred Saidy

DIVOTVORNÝ HRNEC

Hudební komedie o dvou dílech
České znění Jiří Voskovec a Jan Werich

Režisér Zdeněk Havlíček j. h.
Dirigent Ladislav Matějka
Choreograf Josef Koníček j. h.
Sbormistr Josef Kubenka
Výtvarník scény Alexander Babraj
Výtvarnice kostýmů Eliška Zapletalová
Korepetitorka Květa Millerová
Asistentka režiséra Blanka Morysová

**PREMIÉRA DNE 20. DUBNA 1996
V DIVADLE JIŘÍHO MYRONA**

Vedoucí umělecko-technického provozu .. Stanislav Muntág
Vedoucí dekoračních dílen Marcela Kožušníková
Vedoucí dámské a pánské krejčovny .. Alena Kantorová
Jevištní mistři Miloš Novák, Petr Novák
Mistr osvětlení Stanislav Dvořák
Mistr akustiky Bořivoj Wojnar
Mistr vlásenkárny Renáta Helmešová
Mistr garderoby Zlata Nezhybová
Rekvizity Jindra Lupíková

OSOBY A JEJICH OBSAZENÍ

Buzz Collins	Jan Drahovzal
	Libor Olma
Šerif	Čestmír Olka
	Roman Schausch
Honza	dětská role
Diana	dětská role
Joe	Jiří Rogozný
Mary, farmářka	Zdena Babrajová
	Jarmila Kučerová
Zuzana	Gabriela Kozlová
	Lenka Široká
Josef Maršálek	Karel Čepek
	František Návrat
Káča, jeho dcera	Dagmar Hlubková
	Eva Zbrožková
Woody Rychtarik	Rudolf Sobotka
	Marcel Školout
Vodník Čochtan	Václav Morys
	Josef Novák—Wajda j. h.
Senátor Kets Mets Randal	Arnošt Borovec
	Václav Rostšlapil j. h.
Bellinda	Hana Hradilová
	Blanka Morysová
Mr. Bercy	Vladimír Janoušek
	Jan Vyorálek
Mr. Dacy	Jiří Vinklárek
Zástupce šerifa	Roman Žiška
Kazatel	Antonín Bendík

Odehrává se ve Štědré dolině ve státě Missitucky.

Spoluúčinkují žáci Taneční školy Miroslava Kuchaře.

Účinkují orchestr a sbor souboru operety a členové baletu NDM. Koncertní mistr orchestru Marcela Krystýnková, zástupce koncertního mistra Martina Wernerová. Představení řídí Jana Rychecká, text sleduje Alena Petrová.

DALO BY SE ŘÍCI,

že Divotvorný hrnec skladatele Burtona Lanea je svým způsobem dílo historické. Jeho uvedením v Praze (v březnu 1948) a krátce nato v Ostravě se totiž poprvé v Československu — a snad i v Evropě — objevila americká hudební komedie, které se tam říká musical comedy a pro kterou byl u nás vymyšlen nepřiliš půvabný název muzikál. Od té doby tento útvar zdomácněl na jevištích našich i světových a získal si velkou oblibu, ať v podobě divadelní či filmové.

Muzikál, který dnes uvádíme, se v originále jmenuje „Finian's Rainbow“ (Finianova duha). Jeho libretisté E. Y. Harburg a F. Saisy se inspirovali světem irských pohádek, přidali zajímavý, i když trochu naivně vykombinovaný příběh irských vystěhovalců a zařadili jej do pomyslného amerického státu. Je pravda, že skutečnost trochu idealizovali. Ale podařilo se jim spojit pohádkovou fikci a sociální realitu Ameriky s jejími společenskými problémy a protiklady v zajímavý kaleidoskop, který Laneova hudba a působivé taneční kreace umocnily tak, že se toto dílo stalo jedním z nejúspěšnějších broadwayských muzikálů čtyřicátých let. Bylo přijato kritikou velice příznivě, dosáhlo 725 repríz a patřilo v New Yorku k událostem sezony. Za rok po americké premiéře se dílo objevilo u nás.

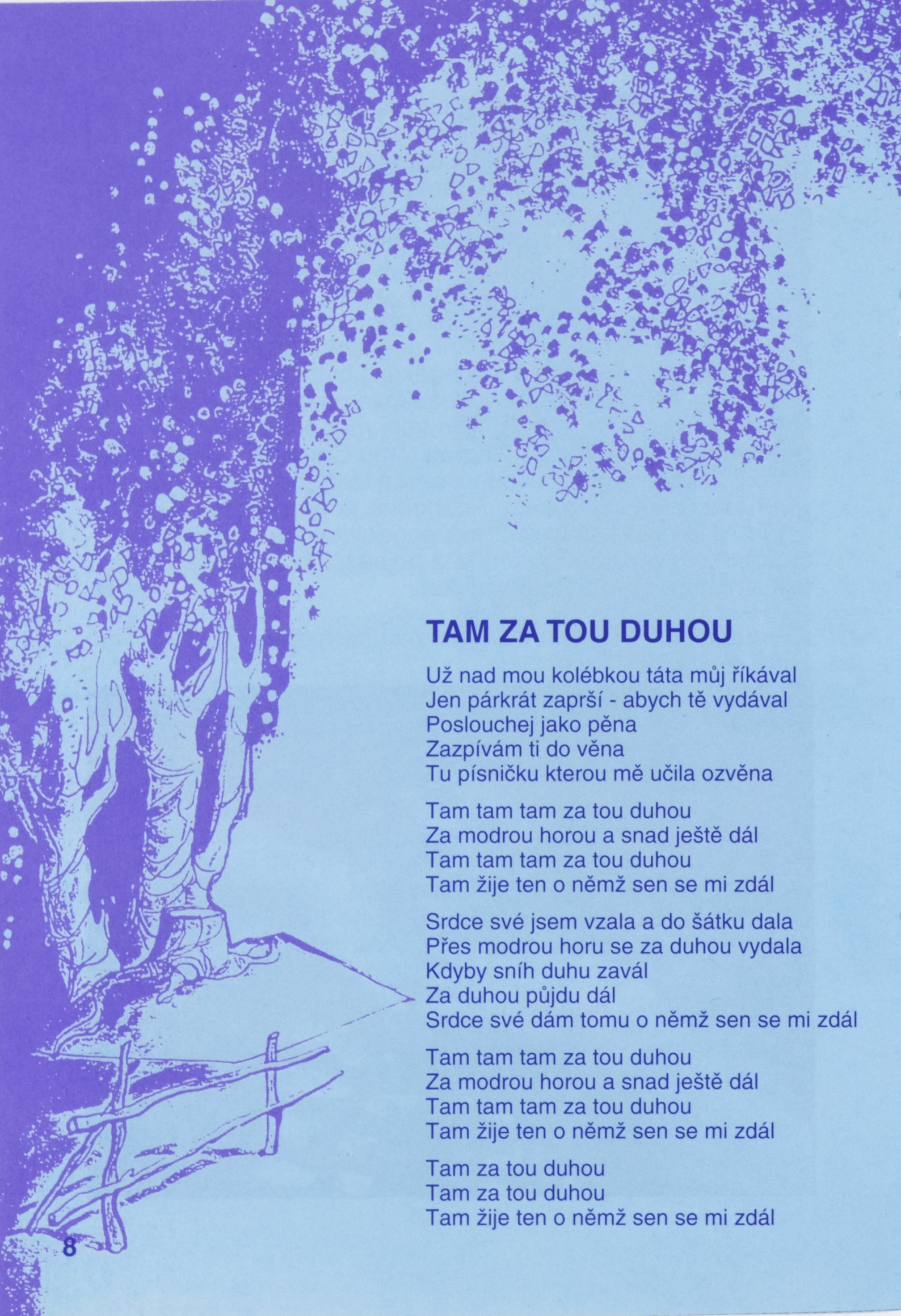

Jan Werich ve hře „Divotvorný hrnec“ na scéně Karlinského divadla v roce 1948.

Příčinou byla jistě Laneova hudba, která od té doby u nás zdomácněla a dodnes zní v rozhlase i na estrádách všeho druhu. Nepochybně se však na úspěchu podílelo i české zpracování Voskovce a Wericha, které je mnohem víc než pouhým překladem. Voskovec a Werich příběh především zčeštili. Místo Irů se v Americe objevuje český Josef Maršálek (irský Finian) s dcerou Káčou, irské, nám těžko pochopitelné reálie, jsou nahrazeny českými, kritické pointy jsou srozumitelné a hlavně vtipnější - v duchu tradic obou našich autorů. Hlavně však: Werich napsal a vytvořil postavu vodníka Čochtana. V originále se tato ústřední pohádková bytost jmenuje Og a je to kobold - skřítek, našemu pohádkovému světu i chápání trochu vzdálený. Jeho role v ději je také méně významná a myšlenkově mnohem chudší. Naproti tomu Čochtan - nebojme se to říci - je snad nejhezčí vodník české literatury, třeba vystupoval v americkém muzikálu. Rozhodně je nejvtipnější a nejbohatší myšlenkově. A navíc: má neodolatelnou vodnicko-werichovskou lidskost. Je to jedna z nejhezčích a nejvděčnějších rolí, s nimiž se herec může setkat. **V. H.**

Josef Kobr jako Čochtan v Ostravském nastudování Divotvorného hrnce v roce 1979.

TAM ZA TOU DUHOU

Už nad mou kolébkou táta můj říkával
Jen párkrát zaprší - abych tě vydával
Poslouchej jako pěna
Zazpívám ti do věna
Tu písničku kterou mě učila ozvěna

Tam tam tam za tou duhou
Za modrou horou a snad ještě dál
Tam tam tam za tou duhou
Tam žije ten o němž sen se mi zdál

Srdce své jsem vzala a do šátku dala
Přes modrou horu se za duhou vydala
Kdyby sníh duhu zavál
Za duhou půjdu dál
Srdce své dám tomu o němž sen se mi zdál

Tam tam tam za tou duhou
Za modrou horou a snad ještě dál
Tam tam tam za tou duhou
Tam žije ten o němž sen se mi zdál

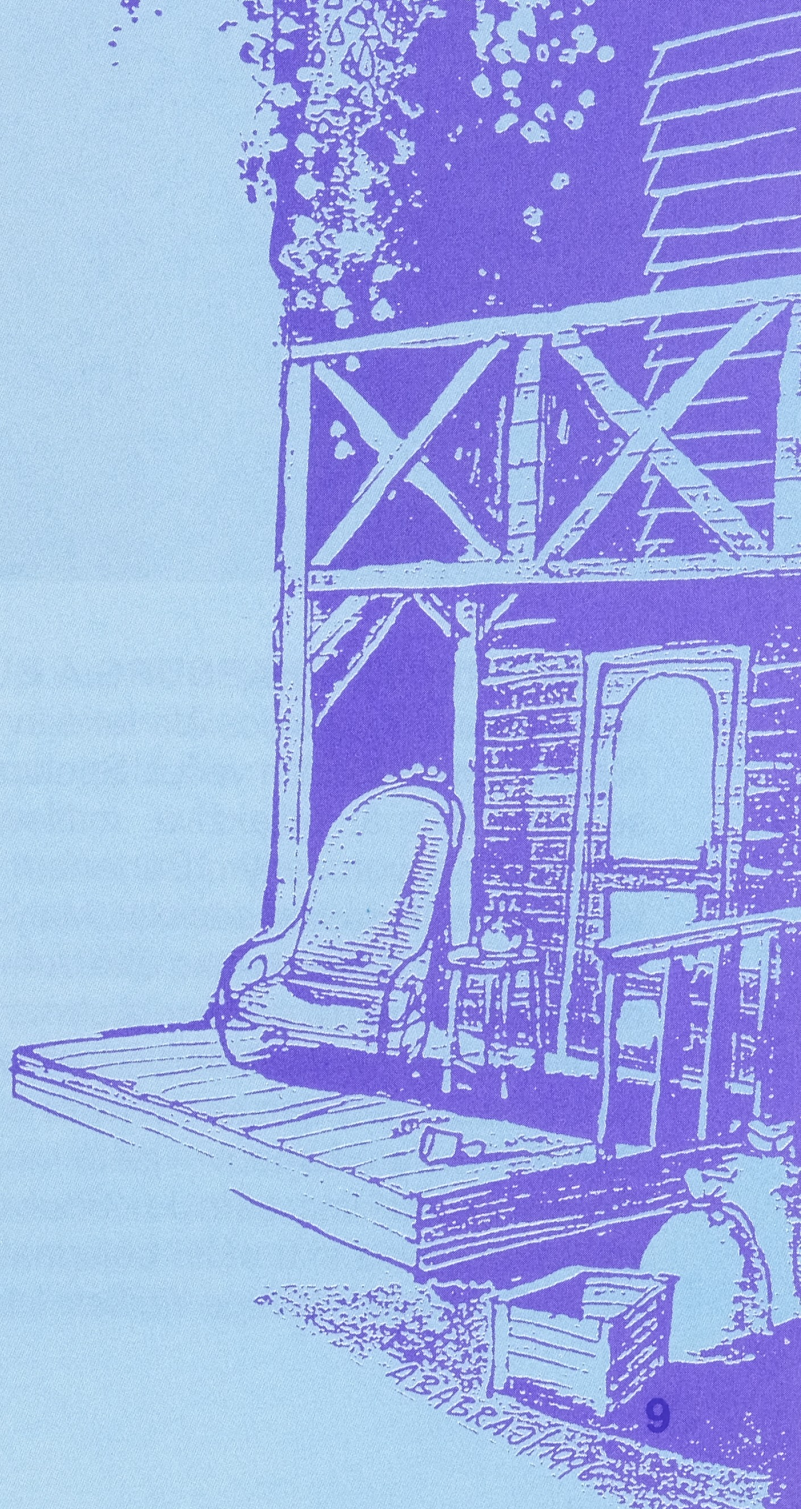
Tam za tou duhou
Tam za tou duhou
Tam žije ten o němž sen se mi zdál

JAKPAK JE DNES U NÁS DOMA?

Skřivánku náš - vysoko lítáš
Zdalipak mi v mém trápení
odpověď dáš?
Skřivánku náš v nebi nahoře
Leť ještě výš - snad uvidíš
až za moře
A pověz mi -
Jakpak je dnes u nás doma
Zdalipak tam pořád hučí jez
Zdalipak se zvedne hejno hus -
mých bílých hus
Když na ně štěkne pes

Jakpak je dnes u nás doma
Když si mlha lehá do vřesu -
A když ze vsi až k nám proniká
harmonika
A když se ozvěnou
nad planou vodou nese do lesů

Ptej se vody co ví voda
Ptej se vřesu co ví vřes
Odpoví to oblak bílý - černý les
Jakpak je dnes u nás doma -
jak je dnes?

E. Y. HARBURG

EDWARD „YIP“ HARBURG A BURTON LANE nevytvořili žádnou trvalou autorskou dvojici. Ale také to není žádná autorská *hello-goodbye* čili známost na jeden večer. Spolupracovali až v Hollywoodu, ale mohli se vlastně znát odjakživa, z New Yorku, pokud by si šestnáctiletý Harburg s novorozeným Burtonem měli vůbec co sdělit. Kromě rozdílu věku byla tu i propast sociální. Malý **Lane** (* 2. 2. 1912) to měl v každém případě snazší, nejen jako dítě bohatých rodičů, ale i jako příslušník generace, která si už nemusela sama proslapávat cestičku jako ti před nimi. Burtonovi se například od počátku dostávalo chvály, že má *gershwinovskou jiskru*, jenže - chválili snad předtím Gershwina, že je jako Gershwin? Zato Laneovi - ještě mu nebylo ani sedmnáct! padaly úspěchy rovnou do klína: sám J. J. Shubert - největší konkurent samého božského Ziegfelda si u něho objednal hudbu na chystanou revui proslulé série *Greenwich Village Follies*. I když z provedení - pro onemocnění

BURTON LANE

ústřední hvězdy - nakonec sešlo, po první objednávce přišly další, a protože Hollywood a jeho nejčerstvější novinka, zvukový, co zvukový: **hudební film** toužil po mladém talentu ještě víc než Broadway, odstěhoval se Lane za svou kariérou přímo tam.

Naproti tomu **Harburg** to neměl snadné. Jednak se neuměl tak dobře narodit jako Lane a od malička si musel tvrdě vydělávat na živobytí i na studie, jednak i generačně (* 8. 4. 1896) patřil k oněm gershwinovským průkopníkům, na které nikdo nečekal s nabídkami a vavříny. Zato mu osud nadělil zajímavé rodiště - Dolní Východní Stranu v New Yorku, barvitě městečko ruských židovských přistěhovalců a zřídlo neuvěřitelné spousty uměleckých talentů - a taky několik dobrých kamarádů, především iru Gershwina, Georgeova staršího bratra a pozdějšího textaře. Vydávali spolu školní časopis, a Harburgovi z těch dob už navždy zůstal literární **pseudonym Yip**, původně vlastně přezdívka z klukovských let

(proto ty uvozovky), zkratka z Yipsel, což je v jazyce jiddiš veverka, kterou si s hrdostí psal hned za jménem. Přítel příteli někdy i při nejlepší vůli dobře neporadí, ovšem Yip Irovi věřil, poohlédl se po „spolehlivějším zdroji obživy,“ než jakým je prý textařina, a našel jej v obchodu s elektrickými přístroji. Přišla však krize, pověstný Černý pátek, a Harburg byl rázem i se svým spolehlivým zdrojem na mizině, ba ještě níž. Sama nejkrutější realita ho tedy přinutila, aby zanechal toho, co ho vůbec nebavilo, a aby se zkusil živit něčím tak nejistým, jako je textařina. Kupodivu mu to šlo tak znamenitě, že jeho písničky, plné oné kruté reality, šly skvěle na odbyt, takže se takřka přes noc stal - spolu se skladatelem Jay Gorneyem - autorem největšího hitu té doby, sarkastické „hymny krize“ *Brácho, ušetříme pětník?* Pak už mu nezbylo, než vyplout na vlně úspěchu „za chlebem“ do Hollywoodu, kde napsal, kromě dalších stovek zpěvních textů i scénář a texty nejvelkolepějšího a americkému srdci nejmilejšího filmového muzikálu čtyřicátých let **Čaroděje z města Oz**, co do světové slávy srovnatelného leda s Disneyovou Sněhurkou.

V Hollywoodu se Harburg mimo jiné sešel s Lanem (tomu trochu vadilo, že je v tomhle tandemu tím slabším, a že s ním Harburg jedná jako s nedospělým) a spolu s ním zkusili cosi pro divadlo, to jest **pro Broadway**. Spolupráce na „celovečerním skeči“, satirickém muzikálu *Držte si klobouky* byla víc než nadějná, přelétavý (?? - spíš tvrdohlavý, vždy posedlý novou myšlenkou a tím i nepříjemný) Harburg se však mezitím vrátil k Haroldu Arlenovi, skladateli Čarodějníka z Ozu, a zkusili spolu pro změnu dobový muzikál *Bloomerovic holka*. To bylo ve čtyřiačtyřicátém. Hned v zápětí tu byl s dalším návrhem, ten však Arlena nezískal: připadal mu moc politický. Harburg se tedy obrátil na Burtona Lane, aby to prý zkusil „trochu ve stylu Porgy a Bess“, ovšem Lane, po předchozích zkušenostech s kýmsi málem o generaci starším, mu zpočátku nabízel spíš cosi „trochu ve stylu Frimla“... Buď jak buď, nakonec se nad tím vším rozklenula **Finianova duha** (1947), což není nic jiného nežli náš **Divotvorný hrnec**, jak ji, trochu v duchu Václava Klimenta Klicpery překřtili **Jiří Voskovec a Jan Werich**. Trefili se tím rovnou do černého. Ta irská muzikálová pohádka o hrnci plném zlata a jeho čarodějné moci má totiž neuvěřitelně blízko k našim národním báchorkám o tvrdohlavých ženách, divoženkách a Jiříkově viděních.

Po Divotvorném hrnci, přestože to byl skvělý úspěch a svým způsobem vlastně historický předěl (vpodstatě první americký muzikál úspěšně uvedený na evropském kontinentě) se cesty Burtona Lane a E. Y. Harburga (ale vlastně i cesty Jiřího Voskovce a Jana Wericha) definitivně rozešly. Lane dost těžko snášel (i když plně respektoval) Harburgovu absolutní autoritu, Harburg - přestože nikdy nebyl komu-

nista - měl zase potíže s McCarthyho neslavným Výborem pro vyšetřování neamerické činnosti. Dokonce se octl na černé listině, a pro Hollywood na osm let prakticky neexistoval. I na Broadwayi si na svůj příští *smash hit* musel počkat plných deset let, kdy spolu s Arlenem vytvořili muzikál *Jamaica*. S Burtonem Lane si neustále slibovali, že se spolu do něčeho pustí, ovšem ne a ne se sejít: to, do čeho měl chuť Harburg, se nelíbilo Laneovi a naopak. Nakonec si Harburg rozuměl leda s Aristofanem a Offenbachem a vznikla z toho nepříliš úspěšná, zato velmi aktuální variace protiválečné Lysistraty **Nejšťastnější holka na světě** (1961), zatímco Lane krátce na to ve spolku s opuštěným libretistou My Fair Lady Alanem J. Lernerem dali dohromady cosi sice jakžtakž úspěšného, zato však zcela bezzubého, totiž hudební příběh o půvabné studentce nadané jasnovidnou schopností (či schopností vracet se do bývalých životů?), muzikál **Za jasného dne můžeš vidět na věky** (1964). Teprve za čtyři roky nato přišel Harburgův a Laneův hollywoodský triumf a zároveň i Harburgova faktická rehabilitace - **zfilmovaný Divotvorný hrnec** režiséra Francise Forda Coppoly s Fredem Astairem, Tommy Steelem, Petulou Clarkovou atd., atd., který je ostatně v dobré paměti i u nás. Spolupráce Lanea a Harburga skončila tedy celosvětovým vítězstvím Hollywoodu. Bohužel zde skončil 5. března 1981 i životní příběh Newyorčana Harburga: jel se sem domluvit na texty k připravovanému muzikálu *Ostrov pokladů*, za volantem však podlehl tomu, čemu se v lékařské terminologii říká líbezným názvem *náhlá příhoda mozková*...

Za pouhé dva roky, 6. března 1998, to bude rovná polovina století, co je *Divotvorný hrnec* trvalou součástí nejen americké, ale i naší kultury. Dík Voskovci a Werichovi, kteří muzikál přivezli a přeložili, dík Voskovci, který jej režíroval a Werichovi, který v něm hrál - a improvizoval - hlavní roli, a - nezapomeňme - dík Zdeňku Petrovi, který jej celý z gramofonových desek přepsal a orchestrálně zaranžoval, mohla být česká, totiž **československá premiéra** ani ne čtrnáct měsíců po newyorské (ta byla **10. ledna 1947**). Brzy po pražské následovala ještě v těsném závěsu plzeňská spolu s památnou premiérou ostravskou s Josefem Kobrem jako ostravským Čochtanem, Vladimírem Brázdou, Jiřinou Hruškovou, Zdeňkou Poláčkovou a celou - tehdy úžasně mladou - starou gardou ostravské operety... Od té doby má i u nás irský skřítek Og plné domovské právo jako vodník Čochtan, irský Finian jako český Maršálek, jeho dcera Sharon jako česká Káča, a skřivánčí píseň o tom **jakpak je dnes u nás doma** nám zní tóny ne tak nepodobnými oné písni, která se - sto let předtím - taky nejdřív ozvala z jeviště, aby se brzy nato stala národní hymnou...

Ivo Osolobě

SVĚTOVÁ PREMIÉRA - NEW YORK

„**Finian's Rainbow**“ - 11. ledna 1947:

46th Street Theatre

724 představení!

UVEDENÍ MUZIKÁLU V OSTRAVĚ

„**Divotvorný hrnec**“ - prem. dne 23. června 1949:

Dirigent: Vladimír Brázda

Režie: Jan Pacl

Výtvarník scény: Jan Obšil

Kostýmy: M. a J. Stejskalovi

Choreografie: Emerich Gabzdyl

Vodník Čochtan: Josef Kobr

Káča: Jiřina Hrušková

Maršálek: Adolf Minský

„**Divotvorný hrnec**“ - prem. dne 29. září 1979:

Dirigent: Ladislav Matějka

Režie: Vladislav Hamšík

Výtvarník scény: Vladimír Šrámek

Kostýmy: Bohuslava Čiháková

Choreografie: Zdeněk Prokeš

Vodník Čochtan: Josef Kobr

Káča: Hana Hradilová, Karla Diváková

Maršálek: Kosta Holubář

PROGRAM VYDALO NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
ŘEDITEL ILJA RACEK, ŠÉF OPERETY JIŘÍ MĚŘÍNSKÝ.
REDAKCE PROGRAMU JIŘÍ MĚŘÍNSKÝ.
OBÁLKA A GRAFICKÁ ÚPRAVA JAROSLAVA HÝBNEROVÁ.
VYTISKLY OSTRAVSKÉ TISKÁRNY, a. s.,
709 70 OSTRAVA 1, NOVINÁŘSKÁ 7.
VEŠKERÁ PRÁVA K PROVOZOVÁNÍ TOHOTO DÍLA
ZASTUPUJE DILIA PRAHA.

NABÍDKOVÝ KATALOG ZBOŽÍ OBCHODNÍHO DOMU BERCY - DACY

Máme na skladě zboží pouze od výrobců a dovozců!
Zásilková služba! Neúčtujeme balné!
VŠE PRO VAŠI FIRMU, VŠE PRO VÁŠ RANČ,
VŠE PRO VAŠI DOMÁCNOST!

Obj. č. 001 LEDNICE na solankový led POUHÝCH

Obj. č. 002 Výrobník solanky

Obj. č. 003 Agregát na výrobu elektřiny

Obj. č. 004 Rumpál ke studni - **bezkonkurenční cena!**

Obj. č. 005 Vrtná souprava ke hloubení studní

Obj. č. 006 Os. automobil FORD

Obj. č. 007 Nákl. automobil FORD

Obj. č. 008 Traktor FORD

Obj. č. 009 Pojízdna cisterna na pohon. hmoty

Obj. č. 010 Televizní aparát nyní POUZE!

Obj. č. 011 Prut na sumce

Obj. č. 012 Nádrž na chov sumců, čerpadlo ZDARMA!

Obj. č. 013 Kuchyňka, nádobíčko

Obj. č. 014 Ložnička, převlékač, nočník!

Obj. č. 015 Splachovací WC - NOVINKA!

Obj. č. 016 Pumprlík, který kýchne NEKUPE TO!

Obj. č. 017 Pytlík, který vydává pšouky!! LEGRACE!

Obj. č. 018 Přenosný tunel! **Bezkonkurenční cena!**

Obj. č. 019 Česnek (0,25 Unc.)

Obj. č. 020 Česnek bez zápachu!

Obj. č. 021 Zápach bez česneku NOVINKA!

Obj. č. 022 Žvýkáci guma k odstranění česnek. zápachu!

Obj. č. 023 Žvýkáci guma k odstranění česnek. zápachu!

To vše pro Vás a mnoho dalšího sortimentu připravil
obchodní dům BERCY - DACY

PIŠTE

TELEGRAFUJTE

JSME TU PRO VÁS!!!!

99 \$
1 199 \$
999 \$
55 \$
1 666 \$
999 \$
1 888 \$
1 111 \$
1 555 \$
239 \$
88 \$
888 \$
33 \$
9 \$
11 \$
19 \$
9 \$
3 \$
4 \$
2 \$
3 \$
5 \$
6 \$

